

Susanne
Schötz

TAJNÁ

ŘEČ

KOČEK

První slovník
z kočičiny
do člověčiny

TAJNÁ ŘEČ KOČEK

První slovník z kočičiny do člověčiny

© 2017 by Benevento Publishing

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Alena Bezděková, 2020

Cover © Kreatika s. r. o., 2020

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-7642-739-6 (pdf)

SUSANNE SCHÖTZ

TAJNÁ ŘEČ KOČEK

První slovník z kočičiny do člověčiny

PANGEA

Obsah

Úvod: Proč je kočičí řeč (ještě) tajná	5
Moje první kočky	9
Kočí řeč pro začátečníky	27
„Mňau“ Nejčastější slovo v kočičí řeči	45
„Brrrrt, jak ráda tě vidím!“ Pozdrav, navázání kontaktu, krátký rozhovor	57
„Knnrrr, hšš, vypadni!“ Antipatie, odmítání, zastrašování	65
„Mňaaaauuu, chci tě!“ Zpěv, námluvy, svádění	77
„Hrrrrrrr, u tebe je mi dobře.“ Štěstí a spokojenost	85
„Mekmekmek, sežeru tě!“ Vábení kořisti	95
Jak se naučit rozumět své kočce	103
Člověk a kočka – cesta k úspěšné komunikaci	113
Každodenní problémy s kočkami a možná řešení	121
Studie a projekty	145
Aktuální výzkum	165
Příloha	171
Glosář – důležité odborné pojmy	191
Citovaná a další literatura	197
Poděkování	199

Úvod: Proč je kočičí řeč (ještě) tajná

Tato otázka je oprávněná. Kniha přece vysvětluje zvuky vydávané kočkami, přesně je popisuje, dokonce je objasňuje i názornými audionahrávkami a videi, takže už nemůže jít o žádnou tajnou řeč! Nebo snad ano?

Nezůstává však ještě něco nevysvětlitelného, a proto nevysvětleného? A není tento poslední kousek neznáma důvodem, proč dál zkoumáme a chceme otázku prozkoumat ještě podrobněji? Myslím, že tady existuje jediná jasná odpověď: Ano.

Způsob vyjadřování koček se v mnoha ohledech zcela liší od vyjadřování člověka. Musíme k nim nejprve najít zcela zvláštní přístup, abychom je pochopili – musíme takzvaně rozlousknout „tajný kód“.

Zpočátku vycházíme z toho, že všichni chápou konkrétní slovo naprosto stejně, pro všechny má zcela identický význam. Ale je to skutečně pravda? Vezměme si slovo „ano“. Znamená ano vždycky ano? Nemůže snad občas znamenat spíš možná? Nebo někdy také ne? Význam slova, tedy to, co mluvčí míní, když určité slovo vyřkne, závisí vždy na situaci, v níž bylo proneseno.

A na emocionálním stavu toho, kdo je vyslovil. Pokud si nejsme jisti, můžeme se člověka zeptat, co tím vlastně myslel.

Jak je to ale s cizími jazyky? Když například neumím maďarsky, mohu využívat slovníky a překlady z maďarštiny. Mohu si vzít k ruce učebnici maďarské gramatiky. Mohu chodit do jazykového kurzu, ať už v jazykové škole, nebo na univerzitě, a rozprávět s rodilými mluvčími.

S kočičí řečí je to jiné. I když si myslím, že určitý zvuk své kočky chápu a do určité míry jej dokážu i napodobit, nikdy nemohu se stoprocentní jistotou vědět, zda jej interpretuji skutečně správně, zda jej používám ve správném kontextu a jak jej mám přeložit do lidské řeči, protože kočky nemají žádnou řeč, která by fungovala stejně jako lidská (cizí) řeč.

Přesto se můžeme kočičí řeči přiblížit a naučit se jí lépe rozumět. Zvířecí zvuky patří ke způsobu komunikace, který závisí spíš na situaci, v níž se odehrává. Proto je nezbytné detailně se zaměřit na souvislosti, než rozpoznáme systematicku. V konkrétních situacích můžeme našim kočkám prezentovat příklady předem nahraných kočičích zvuků a přesně studovat, jak na ně reagují.

Výsledky pak můžeme analyzovat a následně interpretovat s ohledem na to, proč konkrétní zvuk vyvolal určitou reakci.

Přesně takový průzkum jsem prováděla se svými kočkami. Ačkoliv jsem si poměrně jistá, že vrkání, kterým mě můj kocour Kompis vítá každé ráno, je přátelský zvuk na přivítanou, nemohu tento zvuk nikdy zapsat do slovníku, protože v kočičí řeči neexistují slova a věty s gramatikou, syntaxí, tedy s uspořádanou větnou skladbou, a sémantikou, tedy přesným významem slov, jak to známe z lidských jazyků.

Abychom pokročili v pochopení kočičí řeči, musíme se zaměřit na danou situaci, na souvislost, v níž se kočka vyjadřuje. Zatímco v lidských jazycích mívají různá slova stejný (nebo podobný) význam (stůl je anglicky „table“, švédsky

„bord“, v mandarínské čínštině „zhuozi“), zvuky v kočičí řeči bývají vždy úzce spjaty s konkrétní situací. Což současně znamená, že věrné překlady z lidského jazyka do kočičí řeči a naopak nejsou možné. Nemůžeme si tedy zalistovat v „kočičím slovníku“, proto kočičí řeč zůstává v tomto smyslu tajná.

Navíc ještě stále víme velice málo o rozmanitosti kategorií, podkategorií a variant kočičích zvuků. Ve většině lidských jazyků také existují jazykové varianty, jako dialekty nebo sociolekty, které používají určité skupiny lidí, například geografické nebo sociální skupiny, profesní nebo věkové skupiny. Těmto jazykovým variantám však dokážeme vždy porozumět, překládat je a popisovat. Také kočky si vyvinuly něco jako dialekt: V situacích, v nichž uspěly s jazykovou komunikací, budou s největší pravděpodobností i nadále komunikovat podobnými zvuky a mohou si vytvořit i více variant (nebo se možná dokonce učit od jiných koček nebo svých páníčků), aby dokázaly ozřejmit svá přání. Proto existují v rámci stejného kontextu podobné zvuky lišící se různými samohláskami nebo melodickými vzory.

Každá kočka si během soužití se svými lidmi vytvoří jedinečné zvukové varianty, jež dokonale ladí s příslušným vztahem a jejími potřebami komunikace a jsou patřičně vyzkoušené. I proto, že všechny tyto individuální varianty nedokážeme exaktně vysvětlit, ani se je naučit nebo je podrobně popsat, zůstává kočičí řeč tajná. Každá kočka má svou vlastní „tajnou“ řeč, kterou chápe jen člověk, jenž ji důvěrně zná – a to pouze v případě, že jí často a pečlivě naslouchá.

Přesto existují záchytné body, které umožňují zobecnění zvuků. V této knize vám představím výsledky mých dosavadních studií a můj aktuální projekt „Meowsic“ a vylíčím vám své osobní zkušenosti s komunikací mezi kočkou a člověkem. Navíc nabídnu rychlokurz fonetiky, abyste mohli lépe porozumět mým jazykovědným popisům. Třeba se k této

metodě přikloní i někteří laici a využijí ji doma při zacházení s vlastní kočkou. Třeba pak zažijí nečekaná překvapení. A možná si navzájem lépe porozumí. Každopádně dojde ke zlepšení jejich vzájemného vztahu.

I když část tajemství vždy zůstane neodhalená. Avšak to je přece důvod, proč nás naše kočky tak fascinují.

Moje první kočky

Člověk a kočka, dva druhy, ale jedna řeč, která překlene mezidruhovú hranice – je to vůbec možné? Věda na to – dosud – nezná odpověď. Spousta chovatelů koček je však pevně přesvědčená o tom, že jejich kočka umí zcela jistě mluvit. Ani mně jako chovatelce koček to nikdo nevyvrátí. Samozřejmě že umí mluvit! Je ve mně však i badatelka, která říká: Tohle je teze. A já ji prozkoumám! Není tedy divu, že jsem začala tezi „Kočky mluví vlastní řečí“ vědecky prověřovat – a to prostředky, které mi nabízí můj obor: fonetika.

Moje vědecká ctižádost se ovšem orientuje na verbální projev koček. Existují „slova“, která jsou všem kočkám společná? Dají se tyto zvukové projevy vůbec jako „slova“ označit? A může existovat řeč, které se dá nezávisle na ostatním chování kočky porozumět, která se dá pochopit, naučit, a kterou mohu jako člověk používat?

Než se ale pustíme do fonetické vědy, seznamte se s mými „studijními objekty“: pěti kočkami jménem Donna, Rocky, Turbo, Vimsan a Kompis, s nimiž můj manžel a já v současné době sdílíme náš dům.

Jsou zdrojem našeho štěstí a důvodem mé vědecké ctižádostivosti.

Jsem ranní ptáče. Navzdory ranní únavě ráda vstávám a připravuji kočkám snídani. Neboť tento rituál je každý den první příležitostí k zábavě. Jako každý rituál i snídane probíhá podle zajetých pravidel. Nejprve pozdravím kočku Vimsan, která spí na pohovce v pokoji pro hosty. Zatímco plním její misku, pospíchá s vysoko zdviženým ocasem ke mně, otře se mi o nohy, vyskočí na výlevku a tiše kníká, jako by chtěla říct: „Dobré ráno! To jsem ráda, že jsi už tady. Mám hlad.“

„Dobré ráno, zlatíčko,“ řeknu a lehce ji pohladím po hlavě, než jí postavím misku s jídlem na obvyklé místo. Většinou radostně poskočí a hlavou mě strčí do ruky.

„Brrrt!“ – „Děkuji.“

Pak přijdou na řadu trojčata. Stojí vyčkávavě přede dveřmi kuchyně a zdraví mě měkkým vrkáním. Další „Brrrt“, ale tentokrát ve smyslu „Dobré ráno!“. Kocour Turbo, jehož porce nikdy není dost velká, hned vyskočí na lavici, vrká, přede a otírá se hlavou o mou ruku, zatímco mu připravuji krmení. Tiše mluvím ke všem třem: „Ahoj, zlatíčka, jsem ráda, že už jste vzhůru. Hned to bude, za chvíličku dostanete něco na zub!“

Rocky se postaví na zadní packy, předními se opře o moje kolena a vyloudí ze sebe protáhlé „Mí-au!“, které chápu jako „To je ale nádherná vůně! To chci taky!“.

Donna graciézně vyskočí na kuchyňskou židli, plná očekávání se na mě zadívá a posléze ze sebe vydá netrpělivě vyzývavé: „Mrhrňaaauuu-í!“ – „Sem s tou snídaní!“

Konečně jsou všichni na svých místech, horečně a současně odevzdaně přežvykují.

Kompis strávil noc na své oblíbené přikrývce na taburetu. Protahuje se a natahuje v celé své úctyhodné délce, která kontrastuje se zcela jasně kotěcím mňoukáním – „Mmí-hí“: „Nezapomeň na mě, mám hlad!“ Když postavím misku na

jeho místo, otře se mi hlavou o nohy a tiše zavrká: „Mrrrh!“ – „Děkuji!“

„Tady to máš, kamaráde,“ řeknu a pohladím ho po šíji.

Pak vyjdu ven do zahrady, kde sídlí v novém koši před kuchyňským oknem sousedova kočka Šedobílá. „Dobré ráno, Šedobílá,“ řeknu. „Jakpak ses vyspala?“

Když mě spatří, zvolna se protáhne a s lehkostí vyskočí na srovnané dříví vedle okna a právem očekává, že tam postavím misku s jejím krmením. Při styku se mnou je velmi zdrženlivá. Opatrně se k ní blížím a snažím se ji něžně pohladit po čele. Ihned zaprotestuje: „Mje, mje!“ – „Ne, dnes nemám zájem.“

„Tak dobře, jak chceš,“ řeknu a vracím se domů, kde už na mě čekají moji mazlíčkové. Rituál jsem dokončila. Všechny kočky jsou syté. Můj den může začít.

Tento ranní obřad s mými kočkami je vždy zajímavý, pozitivně mě naladí, a tak jsou i stresem naplněné dny příjemnější. Naše komunikace, náš způsob, jak si navzájem popřát „Dobré ráno“ a společně posnídat, je ten nejlepší začátek dne. I když vše probíhá vždy podle stejného vzoru, kočky mě pokaždé překvapí mírnými obměnami.

Vždycky jde o kombinaci přátelských a veselých zvuků, jejichž nuance se liší. Dnes už je umím dobře rozlišovat. A proto svým kočkám rozumím stále lépe.

Jak to všechno začalo

Určitě jste už vytušili, že jsem blázen do koček, kočičí máma, ve švédštině by mě označili jako „Kattatant“. Život bez koček si neumím představit. Odjakživa, zkrátka od chvíle, kam sahají mé vzpomínky. Proto jsem hledala a nacházela znovu a znovu příležitosti k bližšímu seznámení s kočkami, k jejich pozorování a studování. Protože mým oborem je

fonetika, což znamená, že vědecky zkoumám zvuky a hlásky, zabývala jsem se hlavně zvukovými projevy koček, když jsou v kontaktu s člověkem.

Velká rozmanitost variant hlásek a jejich nuancí je překvapivá a u každé kočky odlišná. Studium této rozmanitosti nebere konce. A přesto existují styčné body. V této knize jsem shrnula své zkušenosti a poznatky. Chtěla bych, aby posloužila jiným milovníkům koček jako konverzační příručka a vedla k lepšímu chápání jejich miláčků.

Když dokážeme lépe rozumět tomu, co nám naše kočky říkají, protože jim budeme umět důkladněji naslouchat, zvýší se naše vzájemné pochopení. Náš vztah ke kočce a vztah kočky k nám bude intenzivnější. Lépe a rychleji rozpoznáme její potřeby a budeme je moci splnit.

Kočky miluji od chvíle, kdy jsem začala myslet. I když jsme doma nikdy kočku neměli, každý rok jsem si k narozeninám a Vánocům přála koťátko; ale dostávala jsem jen plyšové kočičky...

Skutečnou živou kočku jsem si mohla pořídit, až když jsem dospěla. Své první kočičí společníky jsem dostávala od přátel a příbuzných, kteří si svá zvířata už nechtěli nebo nemohli ponechat. A tak jsem se seznámila s kamarádkým černobílým chromým kocourkem. Jmenoval se Vztekoun. To jméno mu sedělo. Vždy a všude se rozčiloval kvůli maličkostem. Ale když ke mně přišel, vylezl z přepravního boxu, aby prozkoumal můj dvoupokojový byt, byl kamarádký, jemný a zvědavý.

Vesele předl, posloužil si ze své nové misky, uvelebil se na mé posteli a usnul.

Byla to láska na první pohled, která trvala mnoho šťastných let. Když nadešel den, kterého se bojí všichni milovníci zvířat, musela jsem se se starým a těžce nemocným kocourkem vydat na poslední cestu a nechat ho uspat. Ačkoli jsem

se velice trápila, neuměla jsem si život bez kočky představit. A tak jsme s manželem Larsem dělali chůvy kočkám, jejichž páničci odjeli na dovolenou.

K našim nejmilejším hostům patřily elegantní, i když odtažitě birmy Ludmilla a Estrella a šedá, tygrovaná graciezní a vysoce inteligentní Kissesson.

Několik let u nás bydlel dvakrát až třikrát ročně tlustý, černý, krásný, bojácný a vlídný kocour Vincent. Měla jsem ho ráda (a protože se strašně bál cestování v autě v přepravním boxu), často jsem jeho pobyt prodlužovala a vrátila ho majitelům později, než bylo stanoveno. Po několika letech se k nám směl konečně nastěhovat jako stálý obyvatel bytu. Sedm dlouhých let jsme se o něj starali, krmili ho podle dietního plánu a dvakrát denně mu píchali inzulín. Čím víc se blížil jeho konec, tím víc léků potřeboval. Nakonec musel dvakrát denně užívat devět různých tablet. Nenáviděl je.

Museli jsme rozvinout veškerou svou kreativitu, abychom ho přiměli je spolknout. Největší úspěch měly kočičí pamlsky, které pak dostával za odměnu.

S Vincentem vedle sebe na psacím stole jsem studovala lingvistiku a fonetiku a napsala svou doktorskou práci. Když v roce 2010 zemřel, byli jsme zoufalí. Trpěla jsem stejně jako několik let předtím, když zemřel Vztekoun. Můj manžel, který je také velkým milovníkem koček, se tehdy zapřísáhl: „Už nikdy žádnou kočku!“

Tři kočičí miminka

Nikdy? Už několik měsíců poté, co nás Vincent opustil, se nám začalo stýskat. Začala jsem do našeho domu lákat kočky „Černobílou“ a „Šedobílou“, které bydlely u našich sousedů, a dávat jim pamlsky. Skoro každý den jsem se probírala zprávami o kočkách hledajících nový domov, až

jsem narazila na informaci, že tři černí kočičí sourozenci naléhavě potřebují útočiště.

Žili nedaleko, ve studeném podloubí zahrádkářské kolonie. Podařilo se mi manžela přemluvit, aby se na ně aspoň jednou podíval a zvážil, zda bychom se nemohli o jedno kotě nebo o dvě postarat. Když jsme tam toho chladného zimního dne dorazili, nad městem zuřila první letošní vánice. Paní z místního spolku pro ochranu zvířat, která je každý den krmila, byla strašně nachlazená.

Koťátka byla okouzující a hravá. Učarovala nám. Ale, které z těch tří si máme vybrat? Které necháme samotné v tom ledovém podloubí? Dokázali bychom to vůbec přenést přes srdce?

Snažili jsme se vyklíčkovat ze situace tím, že jsme rozhodnutí ponechali na jejich dosavadní ochránkyni. Jenže elegantně vrátila míč na naši polovinu hřiště: Co kdybychom si napřed vzali domů všechny tři, jen do té doby, než ona pro třetí kočičku najde jiný domov? Už cestou domů v autě nám to bylo jasné: „Necháme si všechny tři,“ prohlásil manžel. Bylo rozhodnuto. Následující den se k nám nastěhovala tři hebká klubíčka.

Poprvé jsme měli v domě kořata. Manžel i já jsme si brzy připadali jako rodiče kojenců. Neustále bylo co dělat. Kromě obvyklého krmení, čištění kočičích záchodů, vysávání (tři černé kočky, které po celý den pobíhají v domě a hrají si, poztrácejí neuvěřitelné množství černých chlupů), jsme pořád uklízeli různé předměty, které ti prckové převrátili nebo shodili z polic na podlahu.

I když jsme byli neustále v pohybu, nelitovali jsme. Donna, Rocky a Turbo (pojmenovala je tak už žena z útulku a časem dostali spoustu různých dalších přezdívek) nás přiměli, abychom se podíleli na mnoha jejich dobrodružstvích, která našťastí vždy skončila bez úrazu.

Když jsme jednoho chladného deštivého večera zapoměli zavřít okno v prvním patře, Donně a Turbovi se nějak podařilo vyšplhat na střechu. Rocky chtěl za nimi, ale na poslední chvíli se nám ho podařilo odchytit. O několik hodin později, po nočním šplhání za bouře po střeše, se nám oba uprchlíky podařilo snést dolů.

Jindy jsme nemohli najít ostýchavého Rockyho. Když jsme ho konečně objevili – v komíně – a strávili celé hodiny tím, že jsme se ho snažili přimět, aby vylezl, napřed jsme nepostřehli, že černá barva jeho kožíšku není pouze přírodní. Až když roznosl saze po celém domě, uvědomili jsme si rozsah té katastrofy. Máte zájem o další kočičí dobrodružství?

Z tria se stává kvarteto

Do naší zahrady často chodil velký, krásný, nevykastrovaný červený kocour, kterého jsme pojmenovali jednoduše: Zrsek. Jeho ostýchavost mu nebránila označit náš okrasný živý plot za svůj revír. Zcela logicky odháněl každého, koho považoval za nepřijatelného vetřelce, a pochopitelně se prudce snažil přesvědčit obě kočky ze sousedství (vykastrované) o svých reprodukčních schopnostech. Nezůstal dlouho. Říkali jsme si, že se určitě vrátil domů. O dva roky později jsme ho našli poraněného, o pár dnů později se už zdálo, že se uzdravuje. Předpokládali jsme, že se o něj někdo stará. Jenže pak to s ním začalo jít z kopce.

Odchytili jsme ho, odvezli ke zvěrolékaři, jenže už bylo příliš pozdě. Jeho zranění byla příliš vážná. Navíc měl rakovinu. Zvěrolékař ho musel uspat. Byli jsme zoufalí. Proč jsme nepoznali, že nemá domov, proč jsme čekali tak dlouho, než jsme ho odvezli ke zvěrolékaři? Pro mě to byla těžká rána. Přísahala jsem si, že už nikdy nebudu vyčkávat. Kočku, která mi připadá nemocná nebo poraněná, ihned vezu ke

zvěrolékaři a nezkoumám, jestli někomu patří. Nenaslou-
chala jsem mu správně, nepochopila ho...

Za nějaký čas jsem zabudovala do zdi malá dvířka pro
sousedovy kočky, aby se v zimě mohly ohřát v našem skle-
pě. Malý, teplý koutek jsem vystlala příkrývkami a připra-
vila jsem tam krmení a vodu. Následující den jsem se šla
hned podívat, jestli Černobílá a Šedobílá objevily svůj nový
„pokojíček“ a krmení, ale když jsem přišla do sklepa, čekalo
tam na mě překvapení: Na parapetu se pohodlně uvelebila
úplně cizí maličká tygrovaná kočka a zírala na mě velkýma
tmavýma očima plnýma strachu a zvědavosti.

Nevěděla jsem co dělat, protože jsem musela jít do práce.
Třeba se tu jen krátce zastavila na návštěvu. Ale když jsem
po návratu znovu zašla do sklepa, kočka tam ještě pořád
byla. Dovolila mi, abych ji opatrně pohladila, a při tom jsem
si všimla ošklivého zranění na pravé zadní nožce.

Celá noha byla jedna velká otevřená rána. Srst měla str-
ženou a visela z ní v cárech. Zranění se už zanítilo a vypa-
dalo úděsně. Honem ke zvěrolékaři! Ošetření trvalo celý
den. Nic nebylo zlomené, ale rána se nedala zašít, protože
chybělo příliš mnoho srsti a kůže. Nezbyvalo než doufat, že
se vše zahojí samo.

Zatelefonovali jsme na policii a oznámeními na internetu
a v novinách jsme hledali majitele. Ti, kdo se ohlásili, odchá-
zeli zklamaní – nebyla to jejich kočka. My jsme ji mezitím
pojmenovali Vimsan, což švédsky znamená „ta s poskakující-
m zadečkem“. Pokaždé, když udělala krok, zadní část těla
se jí zakolébala. Na vině byla její poraněná nožka.

Po měsíci se rána konečně zahojila a lékař odstranil obvaz.
Mezitím u nás Vimsan zdomácněla. Naše rodina získala
dalšího člena.

Vimsan je roztomilá kočka – ale jen když chce. Je velice
samostatná, a proto si říkáme, že toho už hodně prožila.

Tak třeba krade nám jídlo z talíře. Musela snad tuto taktiku používat, aby přežila? Ráda si s námi hraje a dovádí, ale ostatní kočky nemůže vystát.

Ráda vyskočí na klín, abychom ji hladili, ale jinak nedovolí, aby se jí někdo dotýkal, a nikdy ji nikdo nesmí zvednout. Když se o to někdo pokusí, bleskově ho kousne.

Ale my tu malou, šedohnědě tygrovanou kočičku s velkou jizvou na nožce a příliš krátkým ocasem (o špičku musela během svého dřívějšího života přijít) milujeme.

Kvarteto se mění na kvintet

Vimsan se na zahradě často dostávala do sporů s jinými kočkami. K jejím nepřátelům bezpochyby patřily Černo-bílá a Šedobílá. Když se u nás jednou na zahradě objevil černý kocourek s bílými tlapkami, hrudí a bříškem, prali se skoro každý den. Tento mladý, nevykastrovaný kocour se o Vimsan velice zajímal, ale ona s ním nechtěla mít nic společného. Utkávali se nahoře na jabloni, v našem živém plotě nebo na trávníku. Jednoho dne se kocour objevil s ranou v obličejí, která se nechtěla hojit. Zjevně byl bez domova. A tak jsme ho odvezli ke zvěrolékaři a pátrali po majiteli. Jenže na oznámení nikdo nezareagoval. Mezitím se s námi sprátelil. Rád byl s námi, když jsme pracovali na zahradě nebo tam popíjeli kávu. Pokřtili jsme ho Kompis (švédsky parťák, kamarád). A jak se dalo vytušit, zůstal u nás. Vyrostl a dost ztloustl, ale my ho milujeme takového, jaký je.

I když je z našich koček největší, má nejvyšší hlas. Dokonce vyšší než naše nejmenší kočička Vimsan. Pak padlo rozhodnutí: Pět koček stačí, s Kompisem je už naše rodina kompletní.